

Strategiplan

Museum Skanderborg 2022 - 2025

Indledning

Museum Skanderborg har formuleret en strategi, der udstikker retningen for, hvor museet vil være i 2025. Museum Skanderborg gennemgår i disse år en transformation fra lokalmuseum til moderne interagerende museum med ambitiøs udvikling af nye besøgssteder. Derfor bør medarbejdergruppens sammensætning også afspejle et øget fokus på egen indtjening og forretningsgange.

Strategien er blevet til i tæt dialog mellem bestyrelse, ledelse, medar-

bejdere, frivillige og øvrige interessenter. Bag ved strategien ligger en række styredokumenter, som beskriver enkeltområder mere detaljeret, disse vil fremgå af bilagslisten.

Museet er en selvejende, statsanerkendt institution, der har ansvarsområde i Skanderborg Kommune.

Museet varetager Museumslovens kapitel 8 arbejde for nyere tid og arkæologi og indgår som kontraktholder i Skanderborg Kommune omkring fælles mål.

Mission

**Vi vil gøre borgere og turister klo-
gere på Skanderborgs helt særlige
stedlige kvaliteter.**

Vores fortælling tager udgangs-
punkt i det landskab, der er kende-
tegnende for museets geografiske
ansvarsområde - De store søers land.

Grundlaget for missionen er foran-
kret i Museumsloven:
*"Gennem de indbyrdes forbundne
opgaver: indsamling, registrering,
bevaring, forskning og formidling
skal museerne i et lokalt, nationalt
og globalt perspektiv:*

*1) aktualisere viden om kultur- og
naturarv og gøre denne tilgængelig
og vedkommende.*

*2) udvikle anvendelse og betydning
af kultur- og naturarv for borgere og
samfund.*

*3) sikre kultur- og naturarv for frem-
tidens anvendelse". (Museumsloven
kap. 1 §2).*

Vision for 2025

**Museum Skanderborg skaber histo-
rien sammen med andre. Borgere og
turister får noget med på rejsen.**

Museum Skanderborg er skattet lo-
kalt og anerkendt nationalt og glo-
balt som en vedkommende og aktu-
el kulturinstitution, der går nye veje
og sætter nye standarder.

Museum Skanderborgs udstillings-
steder er videreudviklet og optime-
ret med fokus på de enkelte steds
særlig kvaliteter og turismepoten-
tialer.

Museum Skanderborg vil være
Skanderborg Kommunes kulturelle
flagskip.

Museum Skanderborg samarbejder
med Skanderborg Kommune om ud-
vikling af områdets stedbranding og
bosætningsstrategi og bidrager der-
med til at understøtte kommunens
udvikling kulturelt og økonomisk.

Museum Skanderborg er en attrak-
tiv arbejdsplads med god trivsel og
gode muligheder for dedikation og
udvikling for medarbejdere og fri-
villige.

Museum Skanderborg er skabt af
frivillige. Museet bærer arven vide-
re, og frivillighed og ligeværd spiller
en central rolle i museets drift. Vi
skaber historien sammen og dæk-
ker hele kommunen fra lokalarkiver
til attraktioner.

Indsamling, registrering og bevaring

Museum Skanderborgs samlinger er museets grundlag og livsnerve. Museet fungerer som et videns-kar for områdets historie.

Der indsamles med udgangspunkt i museets forskningsstrategi og ønsket om at være borgernes kollektive hukommelse. Grundlaget for indsamlingen er, at genstandene har en direkte relation til området. Indsamlingsindsatsen vil gå i retning af at styrke materialesamlingen fra nyere tid.

Genstands- og arkivaliere registrering foretages løbende i de nationalt anerkendte registreringssystemer. Arkæologiske udgravninger regi-

streres i MUD-basen, hvorefter de arkæologiske genstande konverteres til SARA-systemet.

Skanderborg Historiske Arkiv og fem lokalarkivafdelinger registrerer arkivalier i registreringssystemet Arkibas. Der lægges vægt på, at indkommet materiale for det enkelte år er registreret ved næste års udgang, så efterslæb ikke forekommer.

Der foretages løbende gennemgang og revision af museets samlinger. Genstandsmaterialet på Fællesmagasinet for museer i Midt- og Østjylland skal gennemgås med henblik på udskillelse af ikke relevant genstandsmateriale. Derefter skal en

del af materialet fra nærmagasinerne overgå til Fællesmagasinet. Der foretages løbende vurdering af samlingens bevaringstilstand.

De vigtigste satsningsområder er:

- Styrkelse af indsamlingen fra nyere tid.
- Implementering af registreringssystemet SARA.
- Optimering af nærmagasiner og fællesmagasin.

Forskning

Overordnet skal forskningen hæve det faglige niveau ved at koncentrere indsatsen inden for definerede områder og medvirke til en systematisering.

Samspil mellem borgere og museum vægtes højt. Museet er publikumsinddragende med fokus på samskabelse og brugerinddragelse. Der arbejdes på at nedbryde barriererne mellem publikum og forskere, og museets forskning bærer præg af, at der arbejdes inkluderende og med mange fagligheder. Museets forskning skal give noget tilbage til borgerne og skabe livskvalitet.

Skanderborgs særlige stedlighed er kendetegnet ved at være en indlandskultur præget af bakker, mange søer, store og små vandløb, moser, broer og vadesteder med tvungne passager igennem landskabet.

Museets forskning skal tage udgangspunkt i museets attraktioner, aktiviteter og ansvarsområde.

Overordnede strategiske forskningsmål:

- At højne forskningsniveauet inden for museets fagområder og satsningsområder: arkæologi, nyere tid, samskabelse og brugerinddragelse.
- At styrke og formalisere samarbejder med universiteter og forskningsinstitutioner, særligt Aarhus Universitet for at skabe rammer, der tiltrækker universitetsstuderende.
- At udvikle forskningsprojekter, der involverer flere af museets medarbejdere med væsentlig eksternt forskningsfinansiering og samarbejde med universiteter og forskningsmiljøer.
- At samarbejde med andre udenlandske destinationer/distrikter omkring temaer relateret til landskabet – *Porten til de store søers land*.
- Museets forskning skal fremlægges på internationale konferencer, i publikationer, i internationale og lokale forskningstidsskrifter.
- Det anses for vigtigt, at museets forskningsresultater gøres egnede til formidling og stilles til rådighed for borgere igennem foredrag, udstillinger og anden form for formidling.

Formidling

Museet vil som vidensbank fungere som områdets kollektive hukommelse og arbejde for en større bevidsthed om identiteter, værdier og forståelse for historiske sammenhænge i Skanderborg Kommune. Museum Skanderborg vil invitere publikum til aktivt at deltage i udstillingerne. Via digitale, interaktive og scenografiske virkemidler opnås dynamiske udstillingsforløb, og historien levendegøres.

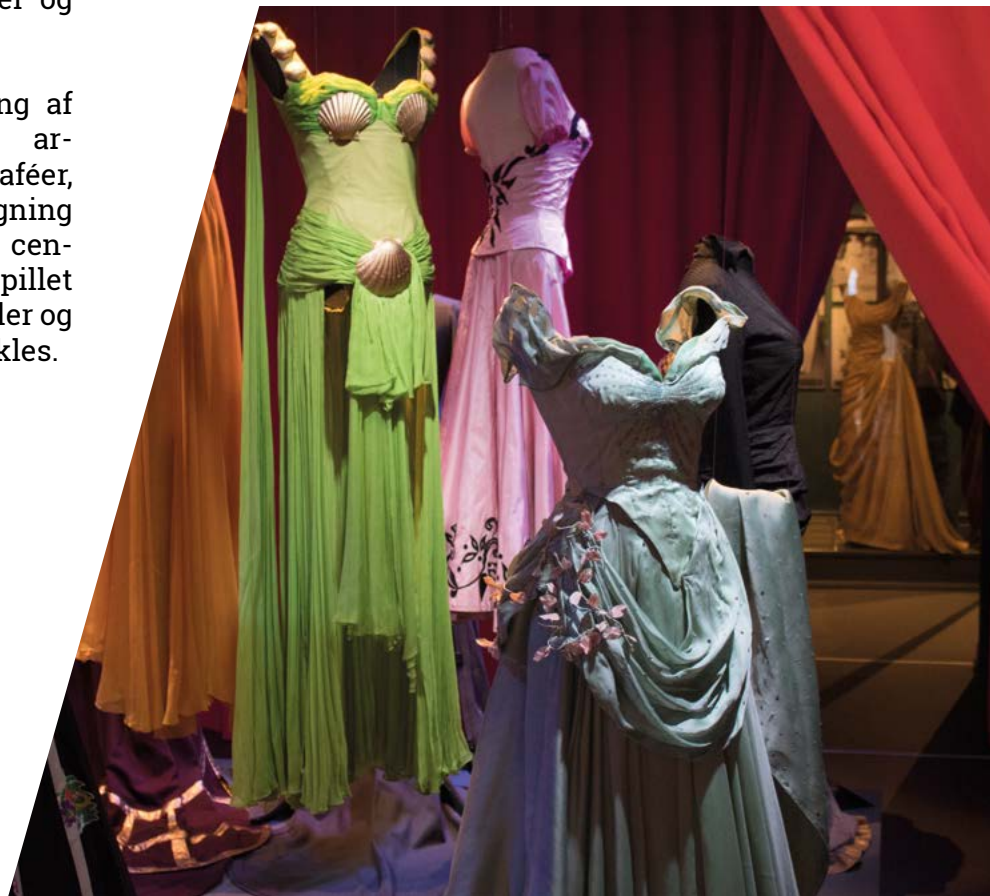
Udstillingerne vil tale til både sanser, følelser og intellekt for at give en forståelse af mennesker.

Den samlede fortælling på Museum Skanderborg er summen af de faste udstillinger og arkivalier fordelt på de forskellige afdelinger. Ud fra temaet De store søers land belyses stedets særegenhed med klostre og vandveje, Illerup Ådal og Alken Enge, slottets og købstadens samspil med de store søers kulturhistorie og udnyttelse af de ferske vande i Søhøjlandet.

MUSEUM SKANDERBORG STRATEGIPLAN

Strategiske satsningsområder:

- Museum Skanderborgs udstillingssteder er videreudviklet og optimeret med fokus på de enkelte steders særlige kvaliteter og turismepotentialer.
- Skanderborg Kommune er i disse år præget af stor tilflytning. Museet arbejder på at skabe bedre rammer for interaktion mellem nye og gamle indbyggere i kommunen med udgangspunkt i stedlige kvaliteter.
- Museum Skanderborg vil række ud over bygningernes fysiske rammer gennem formidling i det åbne landskab med guidede ture, borgerudgravninger og konceptet eSCAPE.
- Der arbejdes med udvikling af formidlingskoncepter for arkiverne, hvor fortællecaféer, slægtsforskning og kortlægning af kulturmiljøer spiller en central rolle. Ligesom samspillet mellem lokalarkiverne, skoler og biblioteker skal videreudvikles.

Strategiske satsninger

	Vision:	Indsatser:	Mål:
Perron1	En ventesal, som også er et arkiv og museum. En katalysator for fællesskaber i en spredt by/kommune. Skal sætte en ny standard for brugernær formidling.	• Butik og Café udvikles. • Byggeplaner realiseres. • Løbende formidling.	• 40.000 besøgende årligt. • Årlig omsætning på butik, café og billetter på 1,5 mil. kr.
Øm Kloster Museum	Museum for klosterliv - En nationalt betydnende attraktion. Formidlingen tager udgangspunkt i Øm Klosters Krønike.	• Butik og eventdelen udvikles. • Byggeplaner realiseres, mens der løbende formidles.	• 50.000 besøgende årligt. • Åbent året rundt.
Museet på Gl. Rye Mølle	Et aktivt egnsmuseum for lokalområdet. Et aktivt samarbejde med byens foreninger og borgere.	• Museet er sæsonåbent. • Der arbejdes på lokale aktiviteter hele året.	• 4000 besøgende. • Adgang året rundt.
Skanderborg Bunkerne	Internationalt betydnende attraktion. Besøgscenter med fokus på krig og konflikt.	• Udarbejde plan for besøgscenter og indhold, mens der løbende formidles og udvikles på eventdelen.	• 10.000 besøgende. • Åbent året rundt.
Ferskvandsmuseet	De ferske vandes natur- og kulturhistorie formidles for lokale og turister.	• Etablere bådhal ved Skimminghøj. • Tættere samarbejde mellem museum, forening og Gl.Turisten. • Digital formidling.	• Formidling til besøgende i bådhallen. • Plan for ny udstillingsbygning.
Arkæologi	En stærk arkæologisk fortælling forankret i forskning og borgerinddragelse.	• Samarbejde med Silkeborg og Horsens. • Kvalitetssikring af bygherrebetalte undersøgelser. • Nye formidlingsformer.	• Publicering i nationale og internationale tidsskrifter. • At brugerne føler sig som en del af historien.

	Vision:	Indsatser:	Mål:
Nyere tid	En stærk nyere tids fortælling forankret i forskning og borgerinddragelse.	• Historieværksteder med brugerinddragelse. • Digitalisering og gentænkning af Skanderborg Leksikon. • Nye udstillingsformater.	• Flere bruger og bidrager til Skanderborg Leksikon. • Publicering i nationale og internationale tidsskrifter. • Øget besøgstal • At brugerne føler sig som en del af historien.
Ry Lokalarkiv	Spiller en central rolle for indsamling og formidling af områdets historie.	• Fokus på samarbejde med biblioteket. • Fokus på øget synlighed omkring arkivets arbejde. • Kortlægning af kultur-miljøer.	• Antallet af henvendelser stiger fortsat.
Hørning Lokalarkiv	Spiller en central rolle for indsamling og formidling af områdets historie.	• Fokus på samarbejde med biblioteket. • Fokus på øget synlighed omkring arkivets arbejde. • Kortlægning af kultur-miljøer.	• Antallet af henvendelser stiger fortsat.
Galten Lokalarkiv	Spiller en central rolle for indsamling og formidling af områdets historie.	• Fokus på samarbejde med biblioteket. • Fokus på øget synlighed omkring arkivets arbejde. • Kortlægning af kultur-miljøer.	• Antallet af henvendelser stiger fortsat.
Fruering Vitved Lokalarkiv	Spiller en central rolle for indsamling og formidling af områdets historie.	• Fokus på samarbejde med Virring skole. • Fokus på øget synlighed omkring arkivets arbejde. • Kortlægning af kultur-miljøer.	• Antallet af henvendelser stiger fortsat.
Veng Lokalarkiv	Spiller en central rolle for indsamling og formidling af områdets historie.	• Fokus på samarbejde med Veng skole. • Fokus på øget synlighed omkring arkivets arbejde. • Kortlægning af kultur-miljøer.	• Antallet af henvendelser stiger fortsat.

Bæredygtighed

Museum Skanderborg skal være en bæredygtig institution. Der tages udgangspunkt i FN's verdensmål og arbejdes på en holistisk tilgang med fokus på social-, klima- og økonomisk bæredygtighed.

Den sociale bæredygtighed har fokus på inklusion og emotion og indgår som en del af vores borgerinddragelse.

I forhold til klima vil vi arbejde med biodiversitet og mangfoldig natur på Øm kloster. Vi vil arbejde på at nedbringe vores forbrug og finde bæredygtige løsninger på håndtering af affald etc. Derudover er fokus at renoveringen på Perron1 skal være bæredygtig.

I forhold til økonomi vil vi have fokus på, at vores virksomhed skal have en sikker drift og en god økonomi samtidig med at den klimamæssige og sociale bæredygtighed tilgodeses.

Digitalisering

Vi skal have udarbejdet og implementeret en digital strategi på baggrund af et større arbejde, som kan give os indsigt i aktuel data samt vores digitale position.

Formålet er, at den digitale strategi skal styrke museet som overordnet forretning ved at underbygge vores markedsførings- og kommunikationsarbejde.

Derudover skal det digitale formidlingspotentiale styrkes og opkvalificeres. Det kræver, at vi dykker ned i en større mængde data og får dem implementeret som en del af vores generelle drift og arbejde.

Ressourcer og forudsætninger

Museets strategiplan er ambitiøs. For at kunne opnå de fremsatte målsætninger er det helt essentielt, at basisøkonomien på længere sigt forøges for at sikre kvaliteten i opgaverne. Derudover skal der opnås ekstern finansiering til opbygningen af de nye attraktioner og udstillinger, ligesom museet til stadighed skal formå at tiltrække eksterne midler til forskningsprojekter.

De væsentligste økonomiske forudsætninger ser således ud:

- Det forudsættes, at det statslige og kommunale tilskud som et minimum fastholdes.
- Det forudsættes, at der opnås delvis ekstern finansiering af ph.d.-studier og forskningsevalueringer af medarbejderne.
- Større ombygninger, udstillinger og publikationer finansieres eksternt.

- Nye udstillingssteder på Peron1, Øm Kloster Museum og ved Skimminghøj samt fornyelse af eksisterende basisudstillinger i Skanderborg Bunkerne og på Museet på Gl. Rye Mølle kræver ekstern finansiering.
- Øget publikumstilgang vil give øget omsætning og øget billetsalg. Det skønnes, at dette vil afføde en merindtægt. Der arbejdes målrettet på udvikling af forretningsmodeller, der sikrer øget indtjening på kunderejsen.
- Fokus på digitalisering af egne driftsopgaver herunder fortsat udvikling af økonomistyring og opfølgning, kassesystem etc.
- Vi vil være skarpere på tilfredshedsundersøgelser og kunderejser på de enkelte attraktioner og klogere på turismen i de store søers land og på, hvordan de turister, vi huser, bevæger sig.

Ressourcer og forudsætninger

Personale og frivillige

Museum Skanderborg er skabt af frivillige. Museet bærer arven videre, og frivillighed og ligeværd spiller en central rolle i museets drift. Vi skaber historien sammen og dækker hele kommunen fra lokalarkiver til attraktioner.

Personalet og frivillige er, ud over samlinger og arkiver, museets væsentligste ressource. Der skal derfor til stadighed være fokus på et godt arbejdsmiljø og på at skabe optimale muligheder for opkvalificering af medarbejdere og frivillige for at sikre en høj kvalitet i varetagelsen af de museale forpligtelser.

Museum Skanderborg gennemgår i disse år en transformation fra gammeldags lokalmuseum til moderne interagerende museum med ambitiøs udvikling af nye besøgssteder. Derfor bør medarbejdergruppens

sammensætning også afspejle et øget fokus på egen indtjening og forretningsgange. Der arbejdes på omorganisering og optimering af organisationen.

- Der ansættes 1-2 medarbejdere til at stå for drift, udvikling, fondsansøgninger, kommunikation og markedsføring.
- Det forudsættes, at der til stadighed vil være minimum fire fastansatte arkæologer på museet, hvoraf minimum en har ph.d.-grad eller forskerbedømmelse. Tilsammen skal de fire medarbejdere dække de arkæologiske perioder.
- Det arbejdes på, at der være to akademiske medarbejdere inden for nyere tid, hvoraf minimum en medarbejder vil have en ph.d.-grad eller en forskningsevaluering.

- Det forudsættes, at der vil være minimum en formidler med en akademisk grad.
- Det forudsættes, at der vil være minimum en udstillingsansvarlig grafiker.
- Det forudsættes at der minimum er en butiksansvarlig.
- Der er fokus på at styrke og udvikle samarbejdet mellem ansatte og frivillige.

Organisatoriske ressourcer

Museet har en bestyrelse, der kan understøtte ledelsen i udførelsen af strategierne. For at sikre udførelse af de mange opgaver vil der fortsat arbejdes med museets organisation, og ledelsen og bestyrelsen vil løbende vurdere, om der er behov for ændringer i organisationen.

